

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสะกดคำ
  - 2.1 ความหมายของการเขียนสะกดคำ
  - 2.2 ความสำคัญของการเขียนสะกดคำ
  - 2.3 องค์ประกอบที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนสะกดคำ
  - 2.4 สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการเขียนสะกดคำ
  - 2.5 การสอนการเขียนสะกดคำ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ
  - 3.1 ความหมายของแบบฝึก
  - 3.2 ความสำคัญของแบบฝึก
  - 3.3 ประโยชน์ของแบบฝึก
  - 3.4 ลักษณะที่ดีของแบบฝึก
  - 3.5 หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กับแบบฝึก
  - 3.6 หลักการสร้างแบบฝึก
  - 3.7 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการเขียนสะกดคำ
  - 4.2 งานวิจัยเกี่ยวกับแบบฝึกการเขียนสะกดคำ
  - 4.3 งานวิจัยต่างประเทศ
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 12)

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของ ภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 4.2 : สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5 : วรรณคดี และวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสะกดคำ

2.1 ความหมายของการเขียนสะกดคำ

พรสวรรค์ คำบัญญัติ (2534, หน้า 11) ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำ หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำโดยเรียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ให้ถูกต้องตามเกณฑ์ทางหลัก ภาษา และถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช 2525 บัญญัติไว้

นิธิพงษ์ ซอสน์เทียะ (2537, หน้า 77) ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำ หมายถึง การกำหนดตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียง โดยใช้กฎเกณฑ์การเรียงลำดับพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ให้ถูกต้องตามหลักภาษา เพื่อจะได้ออกเสียงได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เขียนสามารถ ถ่ายทอดความคิดของตนเองออกมาเป็นตัวหนังสือ และทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายได้ ตามจุดมุ่งหมายที่ผู้เขียนต้องการ

อดุลย์ ภูปลื้ม (2539, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำว่า หมายถึง วิธีการเรียงลำดับพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ภายในคำนั้นๆ ให้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน เพื่อจะช่วยให้ผู้เขียนสามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้อง รู้หลักการเกณฑ์ในการเขียน และสามารถนำสิ่งที่เขียนไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้

วีรศักดิ์ บัดตลาโพธิ์ (2540, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำว่า หมายถึง การจัดเรียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ให้เป็นคำที่มีความหมายที่ถูกต้องตามหลักพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 และสามารถนำคำดังกล่าวไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

ปิยนถ น่วมทอง (2543, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำว่า หมายถึงการจัดเรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ให้เป็นคำที่มีความหมาย และถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 เพื่อให้สามารถเขียนได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียน อ่านออกเสียงคำนั้นได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน สามารถสื่อความหมายได้ถูกต้องตามที่ผู้เขียนต้องการ ซึ่งทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจข้อความที่อ่านได้รวดเร็วถูกต้องตามที่ผู้เขียนต้องการจากความหมายของการเขียนสะกดคำที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การเขียน สะกดคำ หมายถึง การเขียนคำที่มีการจัดเรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด และตัวการันต์ ได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ให้ถูกต้องตามหลักพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 โดยมีความหมาย ที่ชัดเจนและถูกต้อง และสามารถสื่อความหมายให้ผู้อ่านได้เข้าใจตรงตามเจตนารมณ์ของผู้เขียน

จากความหมายของการเขียนสะกดคำดังกล่าว สรุปได้ว่า การเขียนสะกดคำ หมายถึง การจัดเรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ให้เป็นคำที่มีความหมาย และถูกต้อง ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

2.2 ความสำคัญของการเขียนสะกดคำ

นิธิพงษ์ ซอสนเทียะ (2537, หน้า 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสะกดคำไว้ว่า การเขียนสะกดคำเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะเพิ่มพูนทักษะในการเขียน การเขียนผิดก็เหมือนการพูดผิด ความหมายของคำก็จะเปลี่ยนไป ประสิทธิภาพของการเขียนคำก็จะลดลง ปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะพิจารณากำหนดหรือตัดสินระดับคุณภาพการศึกษาของบุคคล จากอัตราความถูกต้องในการเขียนและสะกดคำ ดังนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็ก เพราะช่วยให้เด็กอ่านและเขียนได้ถูกต้อง ครูไม่ควรละทิ้งการสอนแบบสะกดคำ การเขียนสะกดคำให้ถูกต้องนับว่าเป็น

สิ่งสำคัญในการเขียน เด็กจึงจำเป็นต้องเรียนรู้คำที่มีมาตรฐานการเขียนเบื้องต้นและฝึกให้เขียนให้ถูกต้องตั้งแต่เริ่มเรียน

จินตนา ชูเชิด (2537, หน้า 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสะกดคำไว้ว่า การเขียนสะกดคำนับว่าเป็นทักษะการเขียนที่สำคัญมากที่สุดที่ครูผู้สอนภาษาไทยทุกคน ควรฝึกฝนให้นักเรียนเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง เพราะเป็นพื้นฐานของการเขียนด้านอื่นๆ ถ้านักเรียนอ่านออกเขียนได้ถูกต้อง นักเรียนก็สามารถนำประโยชน์จากการเขียนไปใช้ในวิชาอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มะลิ อัจฉิษฐ์ (2540, หน้า 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสะกดคำไว้ว่า การเขียนสะกดคำให้ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ ในการเขียนสะกดคำผิดจะทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนไป ทำให้สื่อสารกันไม่ตรงความหมาย ดังนั้นครูจำเป็นต้องรู้จักหลักการเขียนสะกดคำเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง

จากความสำคัญของการเขียนสะกดคำดังกล่าว สรุปได้ว่า การเขียนสะกดคำเป็นพื้นฐานสำคัญเบื้องต้นที่ครูผู้ฝึกสอนต้องฝึกฝนให้กับนักเรียนตั้งแต่เริ่มเรียน เพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นออกเป็นลายลักษณ์อักษร ที่สามารถทำให้ผู้อ่านสื่อความได้ถูกต้อง ตลอดจนสามารถนำประโยชน์จากการเขียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งแสดงถึงความเป็นผู้มีคุณภาพทางการศึกษา

2.3 องค์ประกอบที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนสะกดคำ

การเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิดจากผู้เขียนไปยังผู้อ่านให้เกิดความเข้าใจความหมาย ดังนั้นการเขียนสะกดคำจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เขียนเป็นประการสำคัญ ซึ่งผู้เขียนจะต้องมีองค์ประกอบด้านอื่น ๆ มามีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดการเขียนสะกดคำที่ดี

สุรีพร แยมฉาย (2536, หน้า 10 -11) กล่าวถึงการเขียนสะกดคำ เป็นการถ่ายทอดสารจากผู้เขียนไปยังผู้อ่านให้เข้าใจความหมาย ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการใช้อวัยวะที่ช่วยในการเขียนด้วยกัน ได้แก่ ความคล่องแคล่วในการใช้มือเขียนตัวอักษร การใช้สายตา ความสามารถในการอ่าน สติปัญญา ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์การประสม

จากองค์ประกอบที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนสะกดคำดังกล่าว จะเห็นได้ว่าความสามารถในการอ่าน สติปัญญา เจตคติ นับเป็นองค์ประกอบ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนสะกดคำเช่นกัน

2.4 สาเหตุที่ทำให้การเขียนสะกดคำผิด

ในปัจจุบันจะพบว่านักเรียนเขียนสะกดคำผิดพลาดอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งมีสาเหตุต่างๆ หลายประการดังที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

ประเทือง คล้ายสุบรรณ (2529, หน้า 30 -35) กล่าวถึง สาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดสรุปได้ว่าการเขียนคำผิดเกิดจากการออกเสียงผิด ไม่รู้หลักการใช้ภาษา มีประสบการณ์การใช้ภาษาที่ผิดพลาด โดยไม่ได้รับการแก้ไขและภาษาไทยมีคำพ้องเสียงมาก ทำให้เกิดความสับสน

ปรีชา หิรัญประดิษฐ์ (2532, หน้า 48) กล่าวถึง สาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดสรุปได้ว่าเกิดจากผู้เขียนไม่รู้จักสังเกต พื้นฐานการเขียนไม่ดีพอ ขาดความเอาใจใส่ในการเขียน ขาดการฝึกฝน และสืบเนื่องมาจากการพูดผิด จนกลายมาเป็นความเคยชินในการนำมาเขียน

สุชาติดา ซาทอง (2534, หน้า 79) กล่าวถึง สาเหตุของการเขียนสะกดคำผิด สรุปได้ว่าการใช้การันต์ผิด โดยเฉพาะการใช้พยัญชนะต้นผิด ลักษณะผิดพลาดดังกล่าวเกิดขึ้นเพื่อนักเรียนออกเสียงพยัญชนะบางตัวไม่ชัดเจน และแยกเสียงพยัญชนะบางตัวไม่ถูก เช่น ร ออกเสียง ล โดยเฉพาะคำควบกล้ำ ก็เป็นสาเหตุให้การเขียนผิด

กรมวิชาการ (2535, หน้า 23) กล่าวถึง สาเหตุของการเขียนสะกดคำผิด สรุปได้ว่าการละเลยไม่ตระหนักในความสำคัญของการเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง ขาดการสังเกตจนทำให้ใช้แนวเทียบผิด ซึ่งการสังเกตจะช่วยให้สรุปหลักเกณฑ์ในการสะกดคำให้ถูกต้องได้

เอกฉัท จารุเมธีชน (2537, หน้า 233-236) กล่าวถึงสาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดสรุปได้ให้พยัญชนะตัวสะกดผิด ผิดที่ตัวการันต์ ผิดที่พยัญชนะต้น เขียนผิดเพราะพูดผิด ผิดที่ ล ร และผิดที่การใช้วรรณยุกต์

รัชณี ศรีไพรวรรณ (2539, หน้า 103-104) กล่าวถึงสาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดสรุปได้ว่า คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกดจะเป็นคำที่นักเรียนมักสะกดผิด การใช้แนวเทียบผิด ใช้คำผิดความหมายเช่นคำพ้องเสียง การออกเสียงคำผิดจนติดปากแล้วนำมาเขียน การประวิสรรชนีย์ผิด คำที่ใช้ไม้หันอากาศ คำที่ใช้การันต์ คำที่ใช้สระไอไม่ม้วนหรือไม่มลาย ไม่รู้หลักเกณฑ์การใช้ ศ, ซ, ส การใช้ น, ณ และคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

วรรณิ โสมประยูร (2544, หน้า 157 -159) กล่าวถึง สาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดสรุปได้ว่านักเรียนเห็นแบบอย่างการสะกดคำผิดเสมอ อีกทั้งยังไม่รู้ความหมายของคำคำนั้น โดยเฉพาะคำไทยมีคำพ้องเสียงทำให้เกิดความสับสน ไม่เข้าใจในหลักภาษาที่ถูกต้อง การฟังและการออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ไม่ถูกต้อง ไม่สามารถถ่ายทอดคำตามเสียงคำที่มาจากภาษาอังกฤษออกเป็นภาษาเขียนของคำภาษาไทยที่ถูกต้องได้

จากสาเหตุการเขียนสะกดคำผิดดังกล่าว เกิดจากการที่ผู้เขียนเป็นสำคัญ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการขาดการสังเกต ขาดการฝึกฝน มีความรู้ความเข้าใจในหลักการทางภาษาที่ไม่ดีพอ ตลอดจนมีความไม่ระมัดระวังในเรื่องการเขียนสะกดคำ ให้ถูกต้องตามความหมายของคำนั้นๆ จนเกิดความเคยชินในการเขียนสะกดคำ

2.5 หลักในการสอนเขียนสะกดคำ

การเขียนเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อน เด็กจะมีทักษะการเขียนได้ จำเป็นต้องมีการส่งเสริมให้การฝึกฝนการเขียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดเวลา ครูผู้สอนจะต้องมีการวางแผนและตั้งจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาทักษะการเขียนตามลำดับขั้น โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามระดับวุฒิภาวะและศักยภาพของเด็กแต่ละคน เพื่อสร้างความสนใจของเด็กให้เกิดความตั้งใจในการเรียนและพยายามฝึกฝนให้ดียิ่งขึ้น ดังที่ได้มีนักการศึกษาได้เสนอแนะแนวทางในการสอนเขียนสะกดคำไว้ ดังนี้

สุภาวณี ไชยชาญ (2530, หน้า 35) ได้เสนอแนะแนวทางการสอนเขียนสะกดคำ สรุปได้ดังนี้

1. ให้นักเรียนออกเสียงคำนั้นอย่างถูกต้อง
2. ให้นักเรียนเห็นคำที่จะเขียนสะกดคำอยู่เป็นประจำ
3. ให้นักเรียนฝึกการรู้จักแยกพยางค์ของคำที่จะเขียนสะกดคำ
4. ให้นักเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์
5. ให้นักเรียนทบทวนการเขียนสะกดคำนั้น ๆ อยู่เสมอ
6. ให้เลือกวิธีสอนการเขียนสะกดคำ ให้เหมาะสมกับความสามารถ และระดับวุฒิภาวะ

ภาวะ ของนักเรียน

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2533, หน้า 156-157) ได้เสนอแนะแนวทางในการสอนเขียนสะกดคำไว้ดังนี้

1. ครูชี้แจงให้นักเรียนได้เข้าใจจุดมุ่งหมายของการสอนสะกดคำมากกว่า เพื่อให้ นักเรียนได้รู้จักเขียนตัวการ์วันที่ได้ถูกต้อง
2. การสอนต้องสอนให้สัมพันธ์กับทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ในรูปแบบต่างๆ
3. การสอนสะกดคำควรทำบ่อย ๆ เพื่อทดสอบการเขียนสะกดคำของนักเรียน โดยครูอาจใช้เวลาว่างในตอนต้นชั่วโมงหรือตอนท้ายชั่วโมงในวิชาภาษาไทยประมาณ 4 นาที เขียนคำยากและนักเรียน ที่มีปัญหาเรื่องนี้ ครูควรให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ

4. ควรให้นักเรียนเขียนเป็นคำ ๆ บ้าง เป็นข้อความบ้าง ในคำที่นักเรียนสะกดผิด อยู่เสมอ ควรให้นักเรียนรู้จักสังเกตรูปคำ และรู้จักหลักเกณฑ์การเขียนด้วย
  5. ควรส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้พจนานุกรมอยู่เสมอ ซึ่งก่อนอื่นครูควรสอนวิธีใช้ พจนานุกรมที่ถูกต้องด้วย
  6. การสอนเขียนสะกดคำยาก มีกิจกรรมเสนอแนะให้เป็นแนวทางแก่ครูผู้สอน ดังนี้
    - 6.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มหรือแถว แล้วจัดให้มีการแข่งขันสะกดคำขึ้นบน กระดานดำ หรือแบ่งกลุ่มรวบรวมคำยากก็ได้
    - 6.2 ให้นักเรียนรวบรวมคำศัพท์ไว้ในสมุด โดยรวบรวมเป็นหมู่
    - 6.3 ครูบอกให้นักเรียนเขียนคำยาก แล้วตรวจด้วยบัตรคำหรือ พจนานุกรม
    - 6.4 ครูเขียนคำยากลงบนกระดานดำ มีทั้งคำที่เขียนถูกและเขียนผิดแล้วให้นักเรียนแก้ไขให้ถูกต้อง
    - 6.5 ครูแบ่งประโยคหรือข้อความสั้น ๆ มีทั้งยากทั้งคำที่ถูกต้องและคำที่ผิด บนกระดานดำแล้วให้นักเรียนแก้คำที่ผิดให้ถูกต้อง
    - 6.6 ครูกำหนดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ชุดหนึ่ง แล้วให้นักเรียนแต่งคำศัพท์ โดยใช้พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ที่กำหนดให้
    - 6.7 หลังจากที่ครูสอนภาษาไทยในเรื่องต่าง ๆ แล้ว ให้นักเรียนรวบรวมคำศัพท์ทำเป็นบัญชีคำศัพท์ไว้ในเรื่องนั้นๆ
    - 6.8 ครูให้นักเรียนเขียนรายงานโดยรวบรวมคำที่มักจะสะกดผิด
    - 6.9 ครูนำหลักเกณฑ์การเขียนสะกดคำ มาแต่งเป็นคำประพันธ์เพื่อให้จำได้ง่าย
    - 6.10 ครู และนักเรียนช่วยกันรวบรวมคำที่มักจะสะกดผิดเข้าเป็นหมวดหมู่ นำมาแต่งเป็นคำประพันธ์สั้นๆ เพื่อสะดวกในการจดจำ
- กรมวิชาการ (2535, หน้า ๗) กล่าวถึงขั้นตอนการเขียนสะกดคำในระดับชั้นประถมศึกษา ไว้ดังนี้
- ขั้นตอนที่ 1 ฝึกสะกดคำให้คล่องโดยให้รูปคำ แล้วสะกดคำปากเปล่าเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เช่น ดูคำว่า มาก แล้วให้สะกดคำปากเปล่า ว่า มอ – ออ – กอ – มาก
  - ขั้นตอนที่ 2 สังเกตการวางพยัญชนะ สระ ของคำแล้วฝึกสะกด
  - ขั้นตอนที่ 3 สอนความหมายของคำโดยใช้ภาพ หรือท่าทางประกอบ
  - ขั้นตอนที่ 4 นำคำที่สะกดแล้วมาอ่านเป็นคำโดยไม่ต้องสะกด คำใดอ่านไม่ได้ให้ใช้การสะกดคำช่วยโดยให้คัดคำหรือเขียนตามคำบอกจนได้

ขั้นตอนที่ 5 นำคำที่อ่านได้แล้วมาใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยเน้นการอ่านและการเขียนบ่อยๆ

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2538, หน้า 120-121) ได้เสนอแนะการจัดการจัดกิจกรรมในการสอนเขียนสะกดคำ โดยสรุปได้ดังนี้

1. ทำบัญชีคำยากแจกให้นักเรียนได้ศึกษา แต่ละสัปดาห์นำคำเหล่านี้มาให้นักเรียนเขียนเป็นคำๆ แล้วให้ตรวจคำตอบเองหรือแลกเปลี่ยนตรวจก็ได้
2. ให้นักเรียนแต่งประโยค ซึ่งประกอบด้วยคำที่มักสะกดผิด แล้วให้นักเรียนบอกให้เพื่อนเขียนตาม จากนั้นก็บอกคำเฉลยที่ถูกต้องด้วย
3. แบ่งหมวดหมู่ให้นักเรียนเพื่อแข่งขันเขียนคำ หรือข้อความยากๆ
4. แจกบัญชีคำที่เขียนถูกและผิดปนกัน แล้วให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายถูก – ผิดหน้าคำนั้นๆ
5. นำคำยากมาแต่งเป็นแบบสอบถามแบบให้เลือกตอบ แล้วให้นักเรียนทำเครื่องหมายหน้าคำตอบที่ถูก
6. กำหนดให้นักเรียนทำบัญชีคำยากเรียงตามลำดับตัวอักษร
7. แจกข้อความสั้น ๆ ซึ่งประกอบด้วยคำยากที่เขียนและสะกดถูกและผิดปนกัน ให้นักเรียนหาคำที่สะกดผิดแล้วแก้ไขให้ถูกต้อง ถ้าไม่แน่ใจให้เปิดตรวจดูในพจนานุกรม

จากแนวทางการสอนเขียนสะกดคำของนักการศึกษาทุกท่านดังกล่าว สรุปได้ว่า ก่อนทำการสอนต้องชี้แจงจุดมุ่งหมายของการสะกดคำ ให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยต้องเริ่มการสอนเป็นคำก่อนที่จะเป็นประโยค ให้เข้าใจความหมายของคำที่จะเรียน ซึ่งจะต้องอ่านออกเสียงคำให้ถูกต้องชัดเจนจะเป็นการช่วยให้นักเรียนรู้จักคำนั้นๆ ได้อย่างแม่นยำทั้งในรูปคำและการออกเสียง ฝึกการใช้พจนานุกรมและมีการทบทวนสม่ำเสมอทุกครั้งที่มีการฝึกการเขียนสะกดคำ ครูจำเป็นต้องเลือกวิธีการเขียนสะกดคำให้เหมาะสม กับความสามารถ และระดับวุฒิภาวะของนักเรียนซึ่งจะส่งต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

2.6 การสอนการเขียนสะกดคำ

ทรง จิตประสาธ (2529, หน้า 114-116) กล่าวว่า ครูควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. คำที่จะนำมาสอนสะกดคำควรเป็นคำที่มีอยู่ในหนังสือแบบเรียนและเป็นคำที่ใช้บ่อยๆ จะต้องให้ออกเสียงการอ่านและพูดให้ชัดเจน
2. ครูให้นักเรียนมีสมุดจดคำต่างๆที่มีความหมายลงในสมุด

3. การสอนสะกดคำควรให้นักเรียนหัดเขียนคำตามคำบอกด้วย และต้องช่วยนักเรียนเป็นรายบุคคล

4. การสอนสะกดคำที่จะให้ผลดีครูควรให้นักเรียนอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง และให้เห็นคำนั้นอย่างชัดเจนและรู้ความหมายของคำ สามารถใช้คำนั้นได้ในการแต่งประโยค และให้นักเรียนหัดเขียน และทบทวนการเขียน การอ่าน การพูดคำนั้นอยู่เสมอ

5. สอนคำที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียนและคำที่ใช้บ่อยๆ ในชีวิตประจำวันและให้นักเรียนเข้าใจความหมายและสนใจในตัวเหล่านั้น

6. ช่วยเหลือนักเรียน เรียนอ่อนโดยเฉพาะนักเรียนที่อ่านพยัญชนะ และสระ ไม่ได้ ครูควรเอาใจใส่กับนักเรียนเหล่านี้ ทุกครั้งที่สอนสะกดคำใหม่ ครูควรต้องทบทวนคำเก่าเสียก่อน

7. ครูตรวจสมุดที่นักเรียนจดคำใหม่ๆ อยู่เสมอ เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการเขียนสะกดคำ

8. ให้นักเรียนทำสถิติแสดงความก้าวหน้าในการสะกดคำของตนเองไว้ทุกครั้ง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 133) กล่าวถึงการอ่านและการเขียนไทยในระดับการเรียนระดับชั้นพื้นฐานจะเน้นในด้านการอ่านและการเขียนได้ถูกต้อง มีความแม่นยำในหลักเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและเป็นความจำเป็นของนักเรียนทุกคน ครูผู้สอนในระดับพื้นฐานจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องหลักและเกณฑ์ของภาษาไทย อันได้แก่ หลักการสะกดคำ ไตรยางศ์ การผันเสียงวรรณยุกต์ คำควบกล้ำ อักษรนำ เป็นต้น

จากเหตุผลดังกล่าว สรุปได้ว่าการสอนสะกดคำต้องเริ่มวางพื้นฐานที่ดีจากระดับประถมศึกษา โดยครูผู้สอนต้องศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอน ตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อนำมาใช้สอนให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียน และเป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้การเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง

3. เอกสารเกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ

3.1 ความหมายของแบบฝึก

วิไลวรรณ อินทร์เชื้อ (2536, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกว่า แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่สร้างขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะด้านต่างๆ โดยมีลักษณะเป็นแบบฝึกหัดที่มีกิจกรรมให้นักเรียนกระทำ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537, หน้า 490) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกเป็นคู่มือนักเรียนที่นักเรียนต้องใช้ควบคู่กับการเรียนการสอน เป็นส่วนที่นักเรียนบันทึกสาระสำคัญและทำแบบฝึกหัด

ด้วย มีลักษณะคล้ายกับ “แบบฝึกหัด” แต่ครอบคลุมกิจกรรมที่ผู้เรียนพึงกระทำมากกว่า แบบฝึกหัดอาจกำหนดแยกเป็นแต่ละหน่วยเรียน เรียกว่า “Worksheet” หรือกระดาษคำตอบ ซึ่งผู้เรียนต้องถือติดตัวเวลาประกอบกิจกรรมต่างๆ หรืออาจรวมเป็นเล่ม เรียกว่า “Workbook” โดยเรียงรวมเรียงตามลำดับตั้งแต่หน่วยที่ 1 ขึ้นไป แบบฝึกปฏิบัติเป็นสมบัติส่วนตัวของผู้เรียน แต่ต้องเก็บไว้ที่ชุดการสอนเป็นตัวอย่าง 1 ชุดเสมอ

จากความหมายของแบบฝึกดังกล่าว สรุปได้ว่า แบบฝึกหมายถึง สื่อการเรียน การสอนที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจนเกิดความรู้และความเข้าใจเพิ่มขึ้น โดยที่กิจกรรมที่ได้ปฏิบัติในแบบฝึกนั้นครอบคลุมในเนื้อหาที่ได้เรียนแล้ว จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเพิ่มมากขึ้นเพราะมีรูปแบบหรือลักษณะที่หลากหลาย

3.2 ความสำคัญของแบบฝึก

ประยงค์ งามจิตร (2533, หน้า 41) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกว่า แบบฝึก เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีความชำนาญ ความแม่นยำในบทเรียนนั้นๆ และก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

อ้อมน้อย เจริญธรรม (2534, หน้า 54) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกว่า แบบฝึก สามารถฝึกทักษะทางภาษาไทยทุกๆ ด้าน ถ้าผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกหัดจนเกิดความเข้าใจจริงๆ แบบฝึกจะช่วยให้การสอนของคุณและการเรียนของผู้เรียนประสบความสำเร็จ

จินตนา ชูเชิด (2537, หน้า 28) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกว่า แบบฝึกเป็น สิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะการเขียนสะกดคำ เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญ สามารถเขียนสะกดคำยากได้ถูกต้อง และครูควรสร้างแบบฝึกหัดให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยการสร้างแบบฝึกหัดให้สอดคล้องกับจิตวิทยาการเรียนรู้ ในแบบฝึกควรมีรูปภาพ ประกอบเพื่อให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน ยังมีผลทำให้การเขียนสะกดคำของ ผู้เรียนถูกต้อง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อดุลย์ ภูปลื้ม (2539, หน้า 24-25) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกหัดว่า แบบฝึก มีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามาก เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนดี ขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้คงทน ทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะที่ เรียน ทราบความก้าวหน้าของตนเองสามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยนักเรียนและ นำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันท่วงที ซึ่งจะมีผลทำให้ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไทยไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มะลิ อัจฉิษฐ์ (2540, หน้า 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกว่า แบบฝึกที่ดี และมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการฝึกทักษะได้เป็นอย่างดี แบบฝึกที่ดี

เปรียบเสมือนผู้ช่วยที่สำคัญของคุณ ทำให้คุณลดภาระการสอนทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่และเพิ่มความมั่นใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี

จากความสำคัญของแบบฝึกดังกล่าว จะเห็นได้ว่า แบบฝึกมีความจำเป็นต่อการเรียนภาษาเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งครูผู้สอนสามารถที่จะผลิตขึ้นมาใช้เองได้ นับว่าแบบฝึกนั้นเป็นอุปกรณ์ในการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง เพื่อฝึกทักษะหลังจากได้เรียนเนื้อหาจากแบบเรียนไปแล้ว ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความแม่นยำและเกิดความชำนาญเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องของตนเองและนำไปปรับปรุงแก้ไขนักเรียนได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะมากยิ่งขึ้น

3.3 ประโยชน์ของแบบฝึก

ยุพา ยิ้มพงษ์ (2532, หน้า 27) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ สรุปได้ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ
2. ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากผู้สอนด้วย
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะการที่ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่เหมาะสมกับความสามารถของเขา จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จทางด้านจิตใจมากขึ้น
4. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ลักษณะการฝึกที่จะช่วยให้เกิดผลดังกล่าว ได้แก่ ฝึกทันทีหลังจากได้เรียนรู้เรื่องนั้น ฝึกซ้ำกันหลายๆ ครั้ง และเน้นเฉพาะเรื่องที่ฝึก
5. การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ช่วยให้ผู้มองเห็นจุดเด่นหรือจุดบกพร่องของนักเรียนได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นๆ ได้ทันเวลาที่
6. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดแรงงานและเวลาในการที่จะเตรียมแบบฝึก ในด้านผู้เรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาในการลอกแบบฝึก ทำให้มีเวลาและโอกาสฝึกทักษะด้านต่างๆ ได้มากขึ้น

ชนธชัย มหาโพธิ์ (2535, หน้า 25) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ สรุปได้ว่าแบบฝึกช่วยในการฝึกหรือเสริมทักษะทางภาษา และการใช้ภาษาของผู้เรียน สามารถนำมา ฝึกซ้ำ ทบทวนบทเรียน นอกจากผู้เรียนสามารถนำไปทบทวนด้วยตนเองได้ ทำให้จดจำเนื้อหาได้คงทน มีเจตคติที่ดีต่อทักษะภาษาไทย ทำให้ผู้เรียนรู้คำศัพท์ ความหมายของคำศัพท์ได้กว้างขวางขึ้น ยังสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาการอ่าน การเขียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มได้ดี สามารถนำมาทดสอบความรู้ วัดผลการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ทำให้ครูทราบถึงปัญหาข้อบกพร่องของผู้เรียนได้ถูกต้อง ผู้เรียนสามารถทราบความก้าวหน้าของตนเอง ครูประหยัดเวลาค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก

เนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540, หน้า 33) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ สรุปได้ว่าแบบฝึกจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษา เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้นสามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้คงทน ทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะเรียน ทราบความก้าวหน้าของตนเอง สามารถนำแบบฝึกทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้และนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันท่วงที ซึ่งจะมีผลทำให้ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก นอกจากนี้แล้วยังทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

จากประโยชน์ของแบบฝึกหัดดังกล่าว สรุปได้ว่า แบบฝึกช่วยในการฝึกหรือเสริมทักษะทางภาษา ทำให้จดจำเนื้อหาได้ดีคงทนมีเจตคติที่ดีต่อทักษะภาษาไทย ทำให้นักเรียนรู้คำศัพท์ ความหมายของคำศัพท์ที่กว้างขวางมากขึ้น สามารถนำมาใช้แก้ปัญหาการอ่าน การเขียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มได้ดี สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้ ทำให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง เป็นเครื่องมือที่ครูผู้สอนใช้ประเมินผลการเรียนรู้ได้ว่านักเรียนมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด

3.4 ลักษณะที่ดีของแบบฝึก

แบบฝึกมีความจำเป็นสำหรับการสอนวิชาภาษาไทย เพราะวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่อยู่ในกลุ่มทักษะซึ่งต้องอาศัยการฝึกฝนจึงจะทำให้เกิดความชำนาญ การสร้างแบบฝึก ที่ดีต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ เข้ามาช่วย เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ดังนั้นจึงมีผู้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแบบฝึกไว้ดังนี้

ชันธชัย มหาโพธิ์ (2535, หน้า 20) ได้กล่าวว่าแบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. มีเนื้อหาที่ตรงกับจุดประสงค์
2. กิจกรรมเหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของนักเรียน
3. มีภาพประกอบมีการวางรูปแบบที่ดี
4. มีที่ว่างเหมาะสมสำหรับผู้ฝึกเขียน
5. ใช้เวลาที่เหมาะสม
6. ทำท่ายความสามารถของผู้เรียน และสามารถนำไปฝึกด้วยตนเองได้

วิไลวรรณ อินทร์เชื้อ (2536, หน้า 25) ได้กล่าวว่า แบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. สำนวนภาษาไทย
3. ให้ความหมายต่อชีวิต
4. คิดได้อย่างรวดเร็ว

5. ไร้ความสนใจ
6. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
7. ศึกษาได้ด้วยตนเอง

จินตนา ชูเชิด (2537, หน้า 24) ได้กล่าวว่าแบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าต้องการฝึกทักษะในด้านใด
2. การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
3. มีรูปแบบที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน มีหลากหลายรูปแบบเพื่อไม่ให้นักเรียน

เกิดความเบื่อหน่าย

4. เรียงลำดับความยากง่าย
5. ใช้เวลาในการฝึกไม่นานจนเกินไป

ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2538, หน้า 55-56) ได้กล่าวว่า แบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. ประเภทเลือกตอบ
  - 1.1 เลือกระบายสีคำพวกเดียวกัน
  - 1.2 เลือกคำที่มีความหมายตรงกับข้อความ
  - 1.3 เลือกพยัญชนะใสในกลุ่มคำ
  - 1.4 เลือกคำที่สะกดการันต์ถูกต้อง
  - 1.5 ชิดเส้นใต้คำพวกเดียวกัน
2. ประเภทเติมคำ
  - 2.1 เติมพยัญชนะในคำที่กำหนดให้
  - 2.2 เติมคำลงในข้อความที่กำหนดให้
  - 2.3 เติมส่วนประกอบของคำให้เป็นคำที่มีความหมาย
  - 2.4 เติมคำให้มีความหมายตรงกับภาพ
  - 2.5 เติมอักษรลงในช่องว่างให้เป็นคำซึ่งตรงกับคำอ่านที่กำหนดให้
3. ประเภทจับคู่
  - 3.1 จับคู่พยางค์ของคำที่อ่านต่อกัน
  - 3.2 จับคู่กับข้อความที่มีความหมายตรงกัน
  - 3.3 จับคู่คำพวกเดียวกัน
4. ประเภทสร้างคำ
  - 4.1 สร้างคำจากภาพ

- 4.2 สร้างคำจากภาพและความหมายที่กำหนดให้
  - 4.3 สร้างคำโดยเรียงอักษรที่กำหนดให้
  - 4.4 การสร้างคำโดยกำหนดส่วนประกอบของคำบางส่วนให้
  - 4.5 นำคำมาประสมให้เกิดคำใหม่
  - 4.6 สร้างคำจากตัวอักษรที่สลับที่กันอยู่
  5. ประเภทสร้างประโยค
    - 5.1 สร้างประโยคจากคำที่กำหนดให้
    - 5.2 เลือกคำเติมลงไปประโยคให้ได้ใจความ
    - 5.3 สร้างประโยคจากภาพที่กำหนดให้
  6. ประเภทเขียนคำ
    - 6.1 เขียนคำอ่านจากคำที่กำหนดให้
    - 6.2 เขียนคำจากคำอ่านและความหมายที่กำหนดให้
    - 6.3 แก้ไขคำที่เขียนสะกดผิด
  7. ประเภทแยกส่วนประกอบ
  8. ประเภทหาความหมายของคำ
- สมพร พูลพันธ์ (2541, หน้า 40) ได้กล่าวว่าแบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้
1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนแล้ว
  2. เหมาะสมกับระดับวัย และระดับความสามารถของเด็ก
  3. มีคำชี้แจงสั้นๆ ที่จะทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย คำชี้แจงหรือคำสั่งต้องชัดเจน
- กะทัดรัด
4. ใช้เวลาเหมาะสมคือ ไม่ใช่เวลานานหรือเร็วเกินไป
  5. เป็นที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

3.5 หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก

จากลักษณะของแบบฝึกที่ดีตามที่กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าแบบฝึกที่ดี จะต้องมีความสอดคล้องกับหลักจิตวิทยา เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาไทยประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตัวผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียน สามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและประการสำคัญคือเกิดความคงทนในการเรียนรู้ เกี่ยวกับเรื่องนั้นอย่างถาวร หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกที่จะกล่าวถึงในที่นี้

สุชาติ จันทรโสม (2536, หน้า 35-36) ได้กล่าวถึงวุฒิภาวะและการเรียนรู้ว่า

1. วุฒิภาวะ เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติมีกำหนดเวลาเป็นของตนเอง เป็นการเปลี่ยนแปลงทางคุณภาพมีขั้นลำดับ อัตรา แบบแผน เป็นความพร้อมที่จะทำได้เองตามธรรมชาติ และสามารถพยากรณ์ได้ถูกต้อง

2. การเรียนรู้หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ต้องมีการเรียนการสอนมีแบบแผน มีประสิทธิภาพ การเรียนรู้เป็นเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่เด็กได้กระทำ การเรียนของเด็ก ต้องการฝึกหัด การทดลองเพื่อเปลี่ยนแปลงในด้านกิจกรรม ซึ่งมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างร่างกายและพฤติกรรมของเด็กอีกด้วย การเรียนทุกอย่างไม่เป็นอย่างเดียวกัน การเรียนบางอย่างถ้าเราได้ฝึกบ่อยๆ พฤติกรรมอาจสมบูรณ์ได้ เช่น การเล่นสกีน้ำ การชกมวย แต่การเรียนบางอย่าง เช่น การพูดภาษาต่างประเทศ เราอาจจะฝึกหัดเพียงใดก็ไม่อาจพูดได้อย่างสมบูรณ์ การเรียนรู้จะสมบูรณ์หรือไม่มีผลมาจากการฝึกหัดการฝึกฝน และ ต้องมีความมุ่งหมายของการเรียนนั้นๆ รวมอยู่ด้วย จึงจะทำให้ผลการเรียนดี อย่างไรก็ตามการฝึกฝนจะได้ผลดีเพียงไรขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละบุคคล

2.1 ทฤษฎีการเชื่อมโยง (Connected Theory) ของธอร์นไดค์ (Thonmdike) เป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองของผู้เรียนในแต่ละชั้น โดยอาศัยกฎการเรียนรู้ 3 กฎคือ

2.1.1 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) กฎแห่งความพร้อมนี้กล่าวถึงสถานภาพความพร้อมของผู้เรียนทางด้านร่างกาย และจิตใจ ถ้าร่างกายเกิดความพร้อมแล้วได้กระทำย่อมเกิดความพึงพอใจ แต่ถ้าร่างกายและจิตใจยังไม่พร้อมที่จะทำแล้วถูกบังคับ ให้กระทำ จะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ

2.1.2 กฎแห่งการฝึกหัด (Law Exercise) กฎแห่งการฝึกหัดนี้ กล่าวถึงการสร้าง ความมั่นคงของการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่ถูกต้อง โดยการหัดกระทำซ้ำบ่อยๆ ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นานและคงทนถาวร

2.1.3 กฎแห่งผลที่พอใจ (Law of Effect) กฎนี้ กล่าวถึงผลที่ได้รับเมื่อแสดง พฤติกรรมการเรียนแล้วว่า ถ้าได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะเรียนรู้ต่อไปอีก แต่ถ้าได้ผลที่ไม่พึงพอใจก็ไม่อยากที่จะเรียนรู้ หรือเกิดความเบื่อหน่าย

2.2 ทฤษฎีฝึกสมอง (Mental Discipline) เป็นทฤษฎีการถ่ายโยงที่เก่าแก่ที่สุด ก่อนศตวรรษที่ 19 ส่วนใหญ่จะเน้นการเรียนโดยการฝึกให้ใช้สมอง เพราะเชื่อว่า การฝึกสมองให้ผู้เรียนจดจำ ฝึกคิดหาเหตุผลโดยสอนให้เข้าใจ และฝึกฝนมากๆ จนเกิดเป็นทักษะและความคงทนในการ

เรียนรู้หลังจากนั้นก็สามรถถ่ายโยงไปใช้ได้โดยอัตโนมัติ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเฉลียวฉลาด สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ทฤษฎีเสริมแรง (Reinforcement Theory) ของสกินเนอร์ (Skinner) ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกิริยาสะท้อนหลังจากเกิดกระบวนการของสิ่งเร้าและการตอบสนอง ซึ่งอาจเป็นการเสริมแรงแบบอุปนัย คือ ได้รับความพอใจที่มีความหวังหรือเป็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หนังสือการเสริมสร้างแรงจูงใจเป็นทฤษฎีที่ประยุกต์ใช้ในวิชา ศิลปะ วรรณกรรม และการบันเทิงได้อย่างดี

สุรจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2538, หน้า 65-82) ได้เสนอหลักจิตวิทยาการเรียนการสอน ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึก ดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual difference) ครูจะต้องคำนึงถึงอยู่เสมอว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถและความสนใจทางภาษาแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสาเหตุหลายประการ ที่ครูผู้สอนต้องศึกษาเพื่อที่จะจัดระบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อให้เด็กทุกคนได้ประสบผลสำเร็จตามศักยภาพของตนเอง จนเกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นเท่าที่เด็กจะทำได้ ซึ่งครูไม่ควรคาดหวังว่าเด็กจะทำได้เหมือนกันทุกคน

2. ความพร้อม (Readiness) ครูจะต้องคำนึงถึงความพร้อมของนักเรียนแต่ละคนในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้บรรลุผล ต้องสร้างให้เด็กเกิดความพร้อมที่จะเรียนโดยมีสิ่งที่เป็นแรงจูงใจให้เกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ โดยเฉพาะการทดสอบความรู้พื้นฐานเป็นการตรวจสอบว่าเด็กมีความพร้อมที่จะรับสิ่งใหม่ได้มากน้อยเพียงใด

3. กระบวนการเรียนรู้ (Learning process) การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของผู้เรียน ซึ่งผลเนื่องมาจากการมีประสบการณ์ตรง การมีโอกาสได้ฝึกฝนปฏิบัติด้วยตนเอง และการที่ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การที่เด็กมีโอกาสดำเนินการปฏิบัติตามแบบฝึก จึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จะช่วยให้นักเรียนที่คงทนทางสติปัญญา

4. การเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย (Purposeful learning) ครูจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายของการสอน โดยให้นักเรียนได้ทราบด้วยการฝึกปฏิบัติกิจกรรมเหล่านั้น มีผลดีต่อการเรียนรู้โดยโอกาสนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการตั้งจุดมุ่งหมายร่วมกับครู การฝึกปฏิบัติจึงจะสัมฤทธิ์ผล เนื่องจากนักเรียนว่ามีประโยชน์ต่อตัวเขาอย่างไร จนสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นได้ด้วยเช่นกัน ดังนั้นการสร้างแบบฝึกจึงจำเป็นต้องมีจุดมุ่งหมายในการฝึกแต่ละครั้งอย่างชัดเจน

5. การเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by doing) ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะนักเรียนจะมีความชำนาญในการใช้ทักษะพื้นฐานในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนด้วย การที่มี

โอกาสลงมือกระทำด้วยตนเองเป็นประสบการณ์ตรง ดังนั้น การที่เด็กมีโอกาสปฏิบัติตามแบบฝึกทักษะ เด็กจะได้รับความรู้ที่คงทนมากกว่าการรับฟังคำสอนจากการบรรยายของครูเพียงอย่างเดียว

6. การเรียนรู้ด้วยการฝึกฝน (Law of exercise) ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะผู้เรียนจะมีทักษะทางภาษาที่มีความรู้ความเข้าใจ และเกิดทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทย ก็ต่อเมื่อได้รับการฝึกฝน และได้ลงมือปฏิบัติซ้ำๆ หลายครั้ง จนเกิดความชำนาญทำให้มีทักษะทางภาษาที่ดี และมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง เนื่องจากได้รับการฝึกฝนที่ถูกต้อง

7. กฎแห่งผล (Law of effect) การฝึกฝนทักษะด้านใดก็ตาม เมื่อนักเรียนได้ฝึกฝนไปแล้ว หากนักเรียนได้ทราบผลในทันทีว่าเป็นอย่างไร นักเรียนมีความพอใจ มีกำลังใจที่จะทำแบบฝึกต่อไป ดังนั้นครูจึงต้องตรวจผลงานและแจ้งผลให้นักเรียนทราบทุกครั้ง เมื่อดีนักนักเรียนทราบพัฒนาการของตนเองก็จะพอใจ และหากมีข้อบกพร่องเด็กก็พร้อมที่จะแก้ไขปรับปรุงให้เป็นที่พอใจของตนเองต่อไป

8. กฎแห่งการใช้และไม่ใช้ (Law of the use and disuse) เนื้อหาของวิชา ภาษาไทย มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน ดังนั้น การจะสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ ครูต้องเลือกเอาคำที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะนักเรียนมีโอกาสใช้คำเหล่านั้นอยู่เสมอ เมื่อนำมาฝึกให้นักเรียน เขียนหรืออ่านให้ถูกต้อง ก็จะเป็นประโยชน์ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง

9. แรงจูงใจ (Motivation) แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญมากในการเรียนวิชาภาษาไทย ครูผู้สอนจะต้องสร้างสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจหรืออยากจะทำในวิชาภาษาไทย จึงจำเป็นต้องอาศัยแรงจูงใจทั้งแรงจูงใจภายนอก และภายใน เพื่อให้นักเรียนเกิดความศรัทธาในการเรียนวิชาภาษาไทย จะได้ร่วมกิจกรรมต่างๆ ด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่คงทนต่อไป

10. การเสริมแรง (Reinforcement) ในการเรียนการสอนนั้น เด็กย่อมต้องการทราบทักษะของตนเองว่าเป็นที่น่าพอใจหรือไม่ การเสริมกำลังใจจึงเป็นสิ่งสำคัญ ครูจึงต้องให้การเสริมแรงเป็นระยะๆ ในขณะที่เด็กกำลังทำแบบฝึก อาจเป็นเพียงการพยักหน้าแสดงความพอใจ การยิ้มหรือการชมเชยด้วยวาจาบ้างเป็นครั้งคราว สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการเสริมแรงทั้งสิ้นทำให้เกิดความภาคภูมิใจและมีความเชื่อมั่นในตนเอง

จากหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กับการสร้างแบบฝึกดังกล่าว สรุปได้ว่าในการสร้างแบบฝึกนั้นจะต้องยึดหลักจิตวิทยา เพื่อให้การฝึกเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสมกับวัย

และระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่คงทน และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยอย่างสนุกสนานเพลิดเพลิน

3.6 หลักการสร้างแบบฝึก

ในการจัดทำแบบฝึกนั้นครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กส่วนใหญ่แล้วจัดทำแบบฝึกไว้ให้มากพอทั้งเด็กเก่งและอ่อนจะเลือกทำได้ตามความสามารถ แบบฝึกนั้นควรชัดเจนแตกต่างระหว่างบุคคลในการสร้างแบบฝึก

พรรณธิดา อ่อนแสง (2532, หน้า 48) ได้สรุปหลักในการจัดทำแบบฝึก ดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์
2. ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา
3. ขั้นตอนต่าง ๆ ในการสร้างแบบฝึก
  - 3.1 ศึกษาปัญหาความบกพร่องของเด็กในการเรียนการสอน
  - 3.2 ศึกษาจิตวิทยาและกระบวนการเรียนรู้
  - 3.3 ศึกษาเนื้อหาวิชา
  - 3.4 ศึกษาลักษณะของแบบฝึก
  - 3.5 กำหนดรูปแบบและการสร้างแบบฝึกให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการแก้ไข

วิไลวรรณ อินทร์เชื้อ (2536, หน้า 51) ดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายในการฝึก
2. เริ่มจากง่ายไปหายาก
3. แบบฝึกมีหลายแบบ
4. มีตัวอย่างประกอบ
5. มีภาพประกอบ
6. สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

อารี บัวคุ้มภัย (2540, หน้า 21-22) ได้กล่าวถึงการสร้างแบบฝึก ควรมีหลักในการสร้าง ดังนี้

1. ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ และพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละวัย รวมถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลกับแรงจูงใจที่จะช่วยให้นักเรียนสนใจแบบฝึก
2. ต้องตั้งจุดประสงค์ที่แน่นอนว่าจะฝึกทักษะด้านใด เพื่อจัดเนื้อหาให้ตรงกับจุดประสงค์

3. ต้องมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียนและเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก
4. ต้องมีคำชี้แจงที่เข้าใจง่าย และควรมีตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น จนสามารถทำได้ด้วยตนเอง
5. ต้องมีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวาง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และไม่ทำให้เกิดการเบื่อหน่าย
6. ต้องมีความถูกต้องด้านเนื้อหา ซึ่งทำได้โดยการตรวจสอบหรือทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง
7. ต้องมีรูปภาพประกอบ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนและใช้เวลาในการฝึกสั้นๆ ประมาณ 30 – 40 นาที เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย
8. ต้องให้นักเรียนทราบความก้าวหน้า ในการทำแบบฝึกของตนเพื่อเป็นการจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ในโอกาสต่อไป

จากหลักการสร้างแบบฝึกดังกล่าว สรุปได้ว่า การสร้างแบบฝึกต้องศึกษาปัญหาของเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแบบฝึก โดยนำมาตั้งวัตถุประสงค์ตลอดจนรูปแบบวางแผนขั้นตอนการใช้แบบฝึก การสร้างแบบทดสอบที่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือทักษะที่ต้องการฝึกจำเป็นต้องนำหลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้และจิตวิทยาพัฒนาการมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกก่อนนำไปฝึกควรทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบฝึกและแบบทดสอบนำมาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นจึงรวบรวมเป็นชุดคำชี้แจงและคู่มือการใช้ต่อไป การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก แบบฝึกทักษะที่ใช้ฝึกทักษะของนักเรียน ส่วนใหญ่พบว่ายังขาดประสิทธิภาพเนื่องจากลักษณะของแบบฝึกยากหรือง่ายเกินไป ทำให้เราวัตถุประสงค์ได้ไม่ตรงตามที่กำหนดไว้ ดังนั้น จึงมีการกำหนดหลักเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกขึ้น เพื่อให้แบบฝึกมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3.7 การทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึก

การทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึก หมายถึง การนำแบบฝึกไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแล้วนำไปทดลองสอนจริง นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ เกณฑ์ประสิทธิภาพหมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแบบฝึกที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตจะพึงพอใจว่า หากแบบฝึกมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว แบบฝึกนั้นก็มีความคุ้มค่าที่จะนำไปใช้กับนักเรียนและคุ้มค่าแก่การลงทุนผลิตเป็นจำนวนมาก

การหาประสิทธิภาพให้ได้ตามเกณฑ์ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2526, หน้า 490-491) ได้กล่าวว่า การที่จะกำหนดเกณฑ์ให้มีค่าเท่าใดนั้นให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจโดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้จะตั้งไว้ 80/80 , 85/85 หรือ 90/90 การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนเป็น 2 ประเภท คือพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดว่าประสิทธิภาพ E_1 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ประสิทธิภาพของแบบฝึกจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่คาดว่าจะผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรม โดยกำหนดให้เป็นร้อยละ ของผลเฉลี่ยการทำงาน กิจกรรมระหว่างใช้แบบฝึก ต่อร้อยละของผลสอบหลังใช้แบบฝึกทั้งหมด นั่นคือ E_1/E_2 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ โดยวิธีคำนวณ

E_1 คำนวณจากการเอาคะแนนการทำแบบฝึกหัดชุดของนักเรียนแต่ละคนมารวมกันแล้ว หาค่าเฉลี่ยและเทียบส่วนเป็นร้อยละ (80 ตัวแรก)

E_2 คำนวณจากการเอาคะแนนของนักเรียนที่ทดสอบหลังเรียนแบบฝึกทั้งหมดรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเทียบส่วนเพื่อหาค่าร้อยละ (80 ตัวหลัง)

วิธีการคำนวณประสิทธิภาพ โดยใช้สูตรของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum X_1 / N}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\sum X_2 / N}{B} \times 100$$

E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X_1$ คือ คะแนนรวมของแบบฝึกหัด หรืองาน

A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน

N คือ จำนวนผู้เรียน

E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum X_2$ คือ คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน

B คือ คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน

N คือ จำนวนผู้เรียน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกการเขียนสะกดคำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกได้มีผู้ศึกษาไว้มาก แต่ในที่นี้จะขอสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกันแบบฝึกการเขียนสะกดคำ ดังที่กล่าวต่อไปนี้

พรสวรรค์ คำบุญ (2535, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนคำยากของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้แบบฝึกนักเรียนโรงเรียนร่อนคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 60 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำหลังเรียนระหว่าง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นงเยาว์ บวงสรวง (2535, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำของนักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับวิธีการเขียนตามคำบอก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าทางวิทยา จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ห้องละ 35 คน แบบฝึกมีประสิทธิภาพ 94.69 / 89.10 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำระหว่างกลุ่มทดลองที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกเสริมทักษะสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยการเขียนตามคำบอก ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริพรรณ เขียวชะอุ่ม (2538, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการเขียนสะกดคำที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.19/87.73

อดุลย์ ภูปลื้ม (2539, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกที่จัดคำและแบบฝึกที่จัดคละคำโดยทดลองกับนักเรียนโรงเรียนชุมชนสามัคคีราษฎร์บำรุง อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 30 คน กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบเจาะจง ผลการวิจัยปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกที่จัดคำเป็นกลุ่มกับแบบฝึกที่จัดคละคำกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย การสะกดคำยากเรื่องเบ็ดหลา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยทดลองกับนักเรียนโรงเรียนบ้านกลางเสลาภูมิ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสกลาภูมิ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

2540 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทย การสะกดคำยากเรื่องเปิดหาย หลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

มะลิ อาจวิชัย (2540, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด แม่กน แม่กด แม่กบ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยทดลองกับนักเรียนบ้านดงยาง สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอ เสิงนงทา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบ เเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด แม่กน แม่กด และแม่กบ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โสภีรัช จันทรรนนท์ (2542, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ ยากสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้ภาษามลายูถิ่นในชีวิตประจำวัน โรงเรียนใน สำนักงานการศึกษาอำเภอสุโขทัย จังหวัดนราธิวาส ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยสุ่มตัวอย่าง กลุ่มโรงเรียนละ 1 โรงเรียน ได้จำนวน 4 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 105 คน ใช้เวลาทดลองทุกวัน วันละ 2 คาบ คาบละ 20 นาที รวม 30 วันผลการวิจัยพบว่า แบบฝึก ที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.06/86.57 หมายถึงนักเรียนมีความสามารถในการเขียน สะกดคำเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิรัตน์ จุติประภาค (2542, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกพัฒนาทักษะการ เขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอ ฉะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 9 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 631 คน ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่ง ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจริยธรรมศึกษามูลนิธิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 30 คน โดยจัดเป็นกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว เป็นเวลา 8 วัน ครั้งละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.39/87.22 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ การเขียนสะกดคำยากของนักเรียนหลังการเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนสะกดคำยากสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปิยนถ น่วมทอง (2543, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำในพื้นฐานในแบบเรียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก โรงเรียนบ้านโคกใหญ่ กลุ่มโรงเรียนสวนเมี่ยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 3 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.71/82.13 หมายถึงผลสัมฤทธิ์

ทางการเขียนสะกดคำพื้นฐานในแบบเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิลาวัลย์ สุภิกฤษ์ (2545, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนและสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเขาทอง อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียน 105 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เพื่อเป็นกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 35 คนและเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 85.68/84.80 หมายถึงผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดโดยใช้แบบฝึก การเขียนสะกดคำ กับการสอนแบบเขียนตามคำบอก แตกต่างกันอย่างมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบเขียนตามคำบอก

จิตรลดา ห้วยสวัสดิ์ และคณะ (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านป่าแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 56 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (86.42/85.71) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา กับการสอนเขียนตามคำบอกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า

กรรณิการ์ เลิศกระโทก และคณะ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสวนทองรวมมิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 26 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (82.48/80.37) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ในด้านปัจจัยนำเข้า และด้านผลผลิต มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ในด้านกระบวนการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

จากการศึกษางานด้านวิจัยดังกล่าว คณะผู้วิจัยสรุปได้ว่า การใช้แบบฝึกเขียนสะกดคำในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการเขียนสะกดคำนั้น ช่วยให้นักเรียนสามารถ

เขียนสะกดคำได้ถูกต้องมากขึ้น ส่งผลทำให้ผู้เรียนมีความสำเร็จในการฝึกทักษะการเขียนสะกดคำได้เป็นอย่างดี ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้เรื่องการอ่าน การเขียนสะกดคำอย่างคงทนถาวรเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการเรียนระดับสูง ตลอดจนมีประสิทธิภาพในการใช้ภาษาถูกต้องมากขึ้น จากผลการศึกษางานด้านวิจัยดังกล่าว และจากประสบการณ์การสอนของคณะผู้วิจัยที่พบปัญหานักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษามีปัญหาการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องซึ่งเป็นปัญหาที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่พยายามค้นหาวิธีแก้ไข จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ทำให้คณะผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาวิธีการสอนเขียนสะกดคำ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดขึ้น เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง และฝึกฝนการเขียนสะกดคำของนักเรียนให้ถูกต้อง ให้นักเรียนเกิดทักษะการเขียนสะกดคำทางภาษาไทยได้อย่างคงทน ตลอดจนเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนเรื่องการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดให้ได้ผลดี และเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกทักษะทางภาษาไทย

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Peirce , Catherine Louise (1982) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการดูทีวี การอ่าน และสภาพแวดล้อมทางบ้านต่อการคิดสร้างสรรค์ของเด็ก การสร้างสรรค์การเขียนและความสามารถทางการเขียนผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการรับชมทีวีของครอบครัวจะจำกัดการดูเกี่ยวกับเวลา และรายการจำกัดการอ่านและการดูแก่เด็ก ความสัมพันธ์ของการเขียนอย่างสร้างสรรค์สัมพันธ์กันในเชิงบวกกับทักษะการเขียน การดูทีวีใน 1 ชั่วโมง สัมพันธ์กันในเชิงลบกับการอ่านการเขียนอย่างสร้างสรรค์และทักษะการเขียนจะพบว่า ความก้าวหน้าของความหลากหลายของการคิดนำไปสู่การทำนายการอ่าน การเขียนสร้างสรรค์ และทักษะการเขียนอย่างดียิ่ง

Healy,Nancy (1991) ได้ศึกษาการเขียนด้วยคิดประดิษฐ์เองหรือการเขียนจากการสะกดตามแบบแผนของนักเรียนระดับที่ 1 มีผลต่อการพัฒนาความสามารถทางการถ่ายทอดความ และทักษะการเขียน (การสะกดด้วยการคิดเองการสะกดจากเสียงพูด) ผลการศึกษาพบว่า ความรู้จากการคิดคำสะกดเองมีปริมาณการเขียนและคุณภาพของนักเรียนระดับที่ 1 ดีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับการสะกดคำอย่างมีแบบแผนและเคยเรียนมาก่อน

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

